

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17.12.2008, sp. zn. 5 Tdo 1474/2008, ECLI:CZ:NS:2008:5.TDO.1474.2008.1

Číslo: 45/2009

Právní věta: Jednočinný souběh trestných činů zpronevěry podle § 248 tr. zák. a poškozování věřitele podle § 256 tr. zák. je možný.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 17.12.2008

Spisová značka: 5 Tdo 1474/2008

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poškozování věřitele, Zpronevěra

Předpisy: § 248 tr. zák.
§ 256 tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání obviněného P. V. zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 17. 7. 2008, sp. zn. 2 To 160/2008, a rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 2 T 159/2007, a současně Okresnímu soudu v Šumperku přikázal, aby věc obviněného P. V. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 2 T 159/2007, byl obviněný P. V. uznán vinným trestným činem zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. a trestným činem poškozování věřitele podle § 256 odst. 2 písm. a) tr. zák., kterých se dopustil tím, že jako předchozí zaměstnanec společnosti K. G., s. r. o., se sídlem v Š., po převodu obchodního podílu dne 14. 11. 2005 z K. V., bytem Š., na P. L., bytem Š., a bez vědomí tohoto jediného společníka užíval vozidlo zn. VW Passat Variant 1,9, které je v majetku společnosti K. G., s. r. o., k jízdě po Š. i jinde a přestože se sám v době předchozí účastnil zakoupení vozidla prostřednictvím úvěru poskytnutého společností G. M. M., a. s., se sídlem v P., ve výši 224 900 Kč a nejpozději z přípisu společnosti G. M. M., a. s., dne 2. 5. 2006 byl srozuměn s nehrazením úvěrových splátek a výpovědí z úvěrové smlouvy, tak bez vědomí společnosti K. G., s. r. o., i v rozporu s bodem IV. Všeobecných obchodních podmínek smlouvy o úvěru společnosti G. M. M., a. s., vozidlo v přesně nezjištěné době jara roku 2006 přenechal neustanovené osobě k užívání, byť si byl vědom, že tak zmaří uspokojení pohledávky

společnosti G. M. M., a. s., za společností K. G., s. r. o., která nedisponovala jiným majetkem, a ani doposud nezajistil vrácení vozidla do dispozice poškozené společnosti.

Za tento trestný čin byl obviněný podle § 248 odst. 2 a § 35 odst. 1 tr. zák. odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do věznice s ostrahou.

Tento rozsudek napadl obviněný P. V. odvoláním, o němž Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci rozhodl usnesením ze dne 17. 7. 2008, sp. zn. 2 To 160/2008, tak, že je podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl.

Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu ve spojení s rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 2 T 159/2007, podal obviněný P. V. prostřednictvím obhájce JUDr. J. S. ml. dovolání z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Obviněný ve svém mimořádném oprávněm prostředku nejprve shrnul dosavadní průběh trestního řízení. V první části odůvodnění svého mimořádného oprávněm prostředku obviněný namítl, že ohledně trestného činu zpronevěry nebyl v jeho případě prokázán znak přisvojení si cizí věci. Předmětný automobil VW Passat Variant byl a stále je v majetku společnosti K. G., s. r. o., a v tomto smyslu se majetek této společnosti nijak nezmenšil. Soudy obou stupňů přehlíží listinný důkaz v podobě smlouvy o výpůjčce ze dne 7. 3. 2006, na základě níž obviněný sjednal zapůjčení vozidla J. N., bytem P., a závěr odvolacího soudu o tom, že nechtěl nikdy identifikovat osobu, jíž vozidlo zapůjčil, nemá takto oporu v provedených důkazech. Dovolatel také namítl, že ohledně údajného nedostatku oprávnění jednat za společnost K. G., s. r. o., byl postup obviněného řádně podložen generální plnou mocí, provedenou v trestním řízení jako listinný důkaz, s úředně ověřeným podpisem jednatele, který obviněného k takovému jednání zmocnil, a tudíž závěr soudu je nesprávný také v tomto případě.

Dále ze zjištěného skutkového stavu nelze dovodit ani závěr o naplnění skutkové podstaty trestného činu poškozování věřitele podle § 256 odst. 2 písm. a) tr. zák. Pokud byl automobil pronajat třetí osobě, nelze takové jednání považovat za odstranění majetku z dispozice společnosti. Ze smlouvy o výpůjčce ze dne 7. 3. 2006 jasně vyplývá, že nájem vozidla bude hradit nájemce přímo společnosti G. M. M., a. s. Jestliže se tedy v kritické situaci, kdy jednatel P. L. přestal jakkoli komunikovat, snažil zajistit financování úvěru tímto způsobem, nelze takové jednání hodnotit jako zmaření uspokojení věřitele. Krajský soud taktéž opomenul tu skutečnost, že to byl obviněný, kdo z vlastní vůle a z vlastních prostředků zaplatil v únoru 2006 věřiteli – G. M. M., a. s., částku 37 000 Kč (výpisy založeny jako listinné důkazy), představující dlužné splátky úvěru, s jejichž platbou byla společnost K. G., s. r. o., v prodlení. Jednatel P. L. odmítal tyto záležitosti řešit a přestal komunikovat. Snahou dovolatele za této situace bylo, aby úvěr byl řádně splacen, a tak mu nezbylo, než neúnosnou finanční situaci řešit výše uvedeným způsobem.

Oporu v provedeném odkazování nemá ani soudy konstatovaná skutečnost, že jednatel P. L. neznal své jednatelské povinnosti. Ze smlouvy o převodu obchodního podílu jakož i z výsledku JUDr. Š. vyplynulo, že svědek P. L. velmi dobře věděl, jaké povinnosti jako jednatel má. Pokud měl následné problémy s návykovými látkami, jak tvrdí svědek V., nemůže tato skutečnost jít k tíži dovolatele. Výpověď svědka P. L. je v tomto směru nevěrohodná.

Souhrnem dovolatel konstatoval, že nelze v jeho jednání shledat naplnění jak subjektivní, tak ani objektivní stránky trestného činu zpronevěry ve vztahu k přisvojení si cizí věci a ke způsobení škody. Pokud jde o trestný čin poškozování věřitele, nelze dovodit jeho zavinění.

V závěru svého dovolání obviněný P. V. navrhl, aby Nejvyšší soud postupoval podle § 265k odst. 1 tr. ř. a napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 17. 7. 2008, sp. zn. 2 To 160/2008, zrušil a věc mu přikázal k novému projednání a rozhodnutí. Dále požádal v souvislosti s

důvody dovolání o zvážení možnosti odložení výkonu uloženého trestu odnětí svobody.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, jemuž bylo dovolání obviněného P. V. doručeno ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř., se k němu vyjádřil v tom směru, že dovolání shledává důvodným v části sub III., v níž dovolatel namítá nesprávnost použité právní kvalifikace skutku, pokud soudy obou stupňů považovaly dispozici obviněného s vozidlem zn. VW Passat Variant za odstranění majetku společnosti K. G., s. r. o. Podle skutkové věty odsuzujícího rozsudku obviněný vozidlo „... přenechal neustanovené osobě k užívání, byť si byl vědom, že tak zmaří uspokojení pohledávky ...“. Takový závěr však v provedených důkazech oporu nemá a je s nimi v extrémním rozporu. Předmětné vozidlo nebylo převedeno na žádnou jinou osobu a nadále zůstává majetkem společnosti K. G., s. r. o. Oba soudy zcela ignorovaly smlouvu o výpůjčce, provedenou jako důkaz u hlavního líčení a založenou ve spisu a neučinily žádný krok ke zjištění, zda tato smlouva skutečně byla uzavřena, zda osoba vypůjčitele J. N. existuje a zda má jmenovaný předmětné auto ve svém držení. Podle obchodních podmínek společnosti G. M. M., a. s., sice nebylo možno vozidlo za trvání úvěru na cizí osobu převést a dokonce ho takové osobě ani přenechat k užívání, porušení této smlouvy posledně uvedeným způsobem by však samo o sobě nemuselo být trestným činem a spadalo by zřejmě jen do sféry práva obchodního.

Vzhledem ke shora uvedenému státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil jak usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 17. 7. 2008, sp. zn. 2 To 160/2008, tak i rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 2 T 159/2007, dále nevzal obviněného P. V. do vazby a aby Okresnímu soudu v Šumperku přikázal věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout. Současně navrhl, aby dovolací soud toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda je podala osoba oprávněná. Shledal přitom, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vyjádřených v § 265b tr. ř., Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím uplatněný dovolací důvod, a shledal, že dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., byť přesně měl být použit ve spojení s § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. (alternativa první), byl uplatněn v souladu se zákonem vymezenými podmínkami.

Dříve než se Nejvyšší soud v souladu s ustanovením § 265i odst. 3 tr. ř. mohl zabývat přezkoumáním zákonnosti a odůvodněnosti těch výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů, uvedených v dovolání, jakož i řízením napadené části rozhodnutí předcházejícím, zkoumal, zda nejde o dovolání zjevně neopodstatněné, což je důvodem odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., přičemž tento důvod pro odmítnutí dovolání neshledal. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud neshledal ani jiné důvody pro odmítnutí dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 tr. ř., přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadených rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání obviněného podáno, v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání, jakož i řízení napadeným částem rozhodnutí předcházející.

Obviněný P. V. uplatnil dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v němž je stanoveno, že tento důvod dovolání je naplněn tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možné namítat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými

ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotně právního posouzení. Z takto vymezeného dovolacího důvodu vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazují na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění. V rámci dovolání podaného z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné na skutkový stav poukázat pouze z hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Z těchto důvodů nemohl Nejvyšší soud přihlížet k samotným skutkovým námitkám obviněného týkajícím se odlišného hodnocení důkazů a z nich vyplývajících jiných skutkových okolností případu uplatněných ze strany obviněného.

První právně relevantní námitkou obviněný P. V. poukázal na to, že nebyly v jeho jednání přítomny všechny znaky trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., a to zejména s důrazem na nedostatek subjektivní stránky a znaku skutkové podstaty spočívajícím ve svěřeni cizí věci obviněnému.

Trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1 tr. zák. spáchá ten, kdo si присвоjí cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Podle odstavce druhého bude pak potrestán ten, kdo způsobí takovým činem škodu nikoli malou. Jde o trestný čin úmyslný, a proto ve smyslu § 4 tr. zák. je naplněna jeho subjektivní stránka tehdy, jestliže pachatel chtěl způsobem výše uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, anebo jestliže věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn. Pachatel si присвоjí věc, která mu byla svěřena, jestliže s věcí naloží v rozporu s účelem, k němuž mu byla cizí věc dána do opatrování nebo do dispozice, a to způsobem, který maří základní účel svěřeni, např. znemožňuje svěřiteli trvale navrátit věc jejímu původnímu určení, a přitom sobě nebo jinému zpravidla obstará z věci trvalý nebo nikoli jen přechodný prospěch v rozporu s účelem svěřeni.

Soud prvního stupně v odůvodnění svého rozsudku ohledně naplnění subjektivní stránky zrekapituloval skutková zjištění, konstatoval, že u obviněného nebylo prokázáno, že by dostal od P. L. pokyn ohledně nakládání s vozidlem a navíc obviněný nesplnil povinnost získat předchozí souhlas úvěrové společnosti, s přihlédnutím k finanční situaci společnosti K. G., s. r. o., v rozhodné době. Odpovědnou osobou za jednání popsané v rozsudku je právě obviněný P. V., jenž vozidlo odstranil z majetku společnosti, ve které vystupoval na základě plné moci jako jednatel, v rozporu s úvěrovými podmínkami, za nichž byl úvěr na předmětné vozidlo ze strany věřitele poskytnut, a nadále úvěr splácen nebyl. Na základě těchto závěrů nalézací soud dovodil naplnění jak objektivní, tak i subjektivní stránky trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., když výše škody přesahuje 25 000 Kč a nedosahuje 500 000 Kč.

Odvolací soud v odůvodnění svého usnesení jen ve stručnosti konstatoval, že obviněný své úvahy o tom, že se z jeho strany nejednalo vůbec o zcizení, snad „ani nemůže myslet vážně“, neboť „... to byl právě obviněný, který předal vozidlo osobě, kterou nebyl schopen, případně nechtěl nikdy ani dostatečně blíže identifikovat.“ Obviněný nebyl schopen vysvětlit rozhodující skutečnosti týkající se místa, kde se předmětné vozidlo nachází, či kdo je jeho uživatelem. Pokud se obviněný brání tím, že chtěl svým jednáním zajistit řádné hrazení splátek za vozidlo, pak je zcela nepochybné, že se mu to v žádném případě nepovedlo. „Jeho obhajoba působí zcela jednoznačně nepřesvědčivě až nesmyslně, byla by nezbytná nutná dávka naivity, aby se někdo domníval, že obviněný tuto svoji obhajobu myslí vážně.“

Přes tato vyjádření obou soudů Nejvyšší soud považuje za nutné zdůraznit, že již ve skutkové větě absentuje ve vztahu k trestnému činu zpronevěry vyjádření subjektivní stránky a ani v odůvodnění

soudy nijak blíže neodůvodňují, z čeho vyvozují úmysl dovolatele nakládat s věcí jako vlastní. Prakticky se nijak nevypořádaly s obhajobou obviněného, který od počátku tvrdil, že předmětné vozidlo pouze půjčil další osobě a nikoli zcizil a že vozidlo je stále majetkem společnosti K. G., s. r. o. Za takové vypořádání se s obhajobou obviněného jistě nelze považovat tvrzení odvolacího soudu, že obviněný svou obhajobu snad „ani nemůže myslet vážně“, popř. větu, že „jeho obhajoba působí zcela jednoznačně nepřesvědčivě až nesmyslně, byla by nezbytná nutná dávka naivity, aby se někdo domníval, že obviněný tuto svoji obhajobu myslí vážně,“ nehledě k tomu, že takovéto zlehčující výroky do odůvodnění rozhodnutí soudu vůbec nepatří. Navíc oba soudy, pokud se již zabývaly obhajobou obviněného, nevěnovaly jí dostatečnou pozornost, když se ani okrajově nezabývaly listinnými důkazy založenými do spisu, které předložil v průběhu řízení obviněný, zejména smlouvou o výpůjčce, ve které je identifikována jak osoba vypůjčitele jménem J. N., tak je zde uvedena i jeho adresa v P. a dokonce i rodné číslo a číslo občanského průkazu. Není tedy pravdou, jak tvrdí v odůvodnění svého rozhodnutí odvolací soud, že obviněný „předal vozidlo osobě, kterou nebyl schopen, případně nechtěl nikdy ani dostatečně blíže identifikovat,“ a že neuvedl „alespoň ... kdo je uživatelem předmětného vozidla“ (podobného pochybení se odvolací soud dopustil již v usnesení ze dne 31. března 2008, sp. zn. 2 To 59/2008). Soudy nižších stupňů se pak v návaznosti na tuto smlouvu vůbec nezabývaly tím, zda taková osoba skutečně existuje a zda se zdržuje na uvedené adrese, případně zda stále užívá předmětný automobil. Za této situace neměly ničím podložený svůj závěr o tom, že by obviněný nemluvil pravdu ohledně svého úmyslu ve vztahu k předmětnému automobilu z majetku společnosti K. G., s. r. o., a o své snaze zajistit uvedenou smlouvou hrazení dalších splátek úvěrové smlouvy.

Nejvyšší soud dále upozorňuje, že popis skutku ve výroku o vině nalézacího soudu neodpovídá trestnému činu zpronevěry nejen v důsledku nedostatku náležitého vyjádření (resp. nevyjádření) subjektivní stránky, ale také absencí popisu aktu svěřeni předmětného vozidla zn. VW Passat Variant 1,9, které je v majetku společnosti K. G., s. r. o., právě obviněnému P. V., přičemž formulace „... bez vědomí tohoto jediného společníka užíval vozidlo zn. VW Passat Variant 1,9, ...“ spíše než zpronevěře odpovídá neoprávněnému užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 alinea první tr. zák., popř. trestnému činu krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., samozřejmě za podmínky, že by byly v posuzované věci splněny i další znaky některého z těchto trestných činů. U trestného činu zpronevěry podle § 248 tr. zák. je totiž okruh pachatelů omezen jen na osoby, jimž byla věc svěřena. Věc je svěřena pachateli, jestliže je mu odevzdána do faktické moci (do držení) s tím, aby s věcí nakládal určitým způsobem. Skutečnost, zda vůbec a kým bylo předmětné vozidlo obviněnému svěřeno, není uvedena ani ve výrokové části, ani v odůvodnění rozsudku soudu první instance. Nalézací soud pouze konstatoval, že právě s ohledem na plnou moc, kterou obviněný obdržel jak od své matky, tak i bezprostředně poté od svědka P. L. jako nového jednatele společnosti, dovozuje, že obviněný měl příslušné vozidlo VW Passat svěřeno, mohl s ním nakládat a také s ním naložil způsobem, který je v hrubém protikladu s úvěrovými podmínkami úvěrující společnosti G. M. M. Nejvyšší soud v této souvislosti však považuje za nutné zdůraznit, že ze zmiňovaných plných mocí, udělených obviněnému nejprve jeho matkou a posléze svědkem P. L. jako jednatelem společnosti K. G., s. r. o., nelze vyvodit nic, co by se týkalo svěřeni jakékoli věci, pouze na základě takové plné moci získal obviněný oprávnění jednat za jednatele v rozsahu jeho jednatelských oprávnění a nakládat jménem společnosti s jejím majetkem. Žádná další skutečnost, ze které by mohly soudy za současného skutkového stavu věci dovozovat svěřeni předmětného vozidla obviněnému, nejen, že nebyla žádným z dosud ve věci rozhodujících soudů nižších stupňů ani zmíněna, ale z obsahu dosud provedeného dokazování ani nevyplynula. Z těchto důvodů je třeba shora uvedeným námitkám obviněného přiznat plné opodstatnění, neboť jsou zcela důvodné.

Další námitka obviněného P. V. spočívala ve zpochybnění právní kvalifikace jeho jednání jako trestného činu poškozování věřitele podle § 256 tr. ř., a to opět zejména s důrazem na nedostatek úmyslu svým jednáním poškodit věřitele – společnost G. M. M., a. s. Dovolatel v této souvislosti

poukázal na to, že jednak v době, kdy zjistil, že společnost neuhradila včas určité splátky, tak je uhradil sám, a jednak uzavřel výše zmiňovanou smlouvu o výpůjčce, kterou chtěl docílit toho, aby ten, kdo si na základě této smlouvy vozidlo vypůjčil (konkrétně J. N.), za to hradil měsíční splátky úvěru právě uvedené společnosti.

Trestný čin poškozování věřitele podle § 256 odst. 2 písm. a) tr. zák. spáchá ten, kdo i jen částečně zmaří uspokojení věřitele jiné osoby tím, že zničí, poškodí, zatají, zcizí nebo odstraní část majetku dlužníka. Obviněný měl podle výroku rozsudku nalézacího soudu ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 2 T 159/2007, předmětnou věc odstranit. V odůvodnění pak k tomu nalézací soud pouze uvedl, že „obviněný musel být nejméně srozuměn s tím, že pokud jako jednatel společnosti K. G., s. r. o., Š., a tedy oprávněná osoba (P. L. vystupoval pouze jako formální jednatel této společnosti) odstraní jediný majetek společnosti K. G., s. r. o., Š., a nezajistí jeho vrácení a způsobí tak škodu přesahující částku 25 000 Kč, tak se dopouští i tohoto trestného činu.

Nejvyšší soud s ohledem na již výše citované části odůvodnění rozhodnutí obou soudů musí stejně jako v předchozím případě konstatovat, že ani ze skutkové věty výroku o vině soudu první instance, ani z odůvodnění tohoto rozsudku není zřejmé, v čem měl spočívat úmysl obviněného zmařit uspokojení věřitele společnosti K. G., s. r. o., se sídlem v Š., a to poškozené společnosti G. M. M., a. s. Je totiž nutno zdůraznit, že předpokladem trestní odpovědnosti je mimo jiné úmysl dosáhnout svým jednáním takového stavu, že věřitel v důsledku jednání pachatele nebude moci, byť jen částečně, dosáhnout uspokojení své pohledávky.

V tomto směru Nejvyšší soud opětovně poukazuje na dovolatelem předloženou smlouvu o výpůjčce ze dne 7. 3. 2006, založenou ve spise, ze které skutečně vyplývá závazek vypůjčitele J. N. hradit za společnost K. G., s. r. o., splátky úvěru, poskytnutého na koupi tohoto automobilu, přičemž tato osoba je zde dostatečně identifikována, avšak ani jeden ze soudů tuto skutečnost zatím nebral v úvahu a nevypořádal se s ní. Navíc z provedeného dokazování je zřejmé, že společnost K. G., s. r. o., se sídlem v Š., nebyla schopna uvedené splátky úvěru podle splátkového kalendáře hradit, jak o tom svědčí též doklady o vkladech na běžný účet v G. M. B. ze strany obviněného P. V. uskutečněné až ve dnech 1. 2. 2006 a 15. 2. 2006 a nikoli v souladu se splátkovým kalendářem, s čímž se také oba soudy dostatečně nevypořádaly, a to i z hledisek uplatněných obhajobou v průběhu řízení. S ohledem na to nebyly zatím dostatečně zhodnoceny relevantní důkazy vztahující se k tvrzenému úmyslu obviněného směřujícího i jen k částečnému zmaření uspokojení věřitele poškozené společnosti G. M. M., a. s. V důsledku toho nebyla bez odůvodněných pochybností dosud vyvrácena obhajoba obviněného, že svým jednáním, byť v rozporu s bodem IV. Všeobecných obchodních podmínek smlouvy o úvěru společnosti G. M. M., a. s., se snažil dosáhnout situace, aby úvěr byl průběžně splácen. V této souvislosti soudy zcela přehlédly také to, že v zásadě v bezprostřední návaznosti na zaplacení do té doby vzniklého dluhu na splácení předmětného úvěru, a to dnem 7. 3. 2006 je datováno uzavření obviněným předložené a do spisu zařazené smlouvy o výpůjčce vozidla J. N. Jak vyplynulo z kupní smlouvy mezi společností K. G., s. r. o., jako kupujícím a společností A. H. jako prodávajícím, založené ve spisu, byla společnost K. G., s. r. o., v této době vlastníkem vypůjčeného vozidla a dluhy vztahující se k úvěru na jeho koupi byly splaceny. V dosud provedeném dokazování nemá ani oporu tvrzení soudu prvního stupně, uvedené přímo ve skutkové větě výroku o vině shora citovaného rozsudku nalézacího soudu, že by se obviněný zde uvedeného jednání dopustil za situace, kdy „... nejpozději z přípisu společnosti G. M. M., a. s., dne 2. 5. 2006 byl srozuměn s nehrazením úvěrových splátek a výpovědí z úvěrové smlouvy, ...“. Jak je zřejmé z tohoto, co bylo již shora v podrobnostech uvedeno, k předání předmětného vozidla na základě smlouvy o výpůjčce vozidla J. N. mělo dojít již dne 7. 3. 2006 (ve výroku se uvádí „v přesně nezjištěné době jara roku 2006“), zatímco věřitel společnosti G. M. M., a. s., až dne 2. 5. 2006 doručil společnosti K. G., s. r. o., odstoupení od úvěrové smlouvy. Z toho vyplývá, že je zde uvedena rozporně časová posloupnost jednotlivých skutečností, které měly být rozhodné právě z hlediska posouzení úmyslu obviněného P. V., byť i jen

částečně, zmařit uspokojení věřitele společnosti G. M. M., a. s.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší soud po přezkoumání věci shledal, že je naplněn dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., neboť došlo k nesprávnému právnímu posouzení skutku, který je předmětem trestního stíhání obviněného P. V., a proto k důvodně podanému dovolání podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 17. 7. 2008, sp. zn. 2 To 160/2008, a rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 2 T 159/2007. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal Okresnímu soudu v Šumperku, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání, neboť vzhledem k charakteru vytknutých vad je zřejmé, že je nelze odstranit ve veřejném zasedání.

V novém řízení si Okresní soud v Šumperku především ujasní, zda vůbec a jakého trestného činu se obviněný svým jednáním dopustil. V tomto směru bude vycházet z doposud provedených důkazů, ale současně se neopomene ani vypořádat s důkazy navrženými obhajobou a v případě nutnosti v potřebném rozsahu i doplní dokazování ve shora naznačených směrech. Zejména se takto zaměří na právní kvalifikaci jednání obviněného jako trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., kdy musí v případě jejího opětovného použití osvětlit, z čeho konkrétně vyvozuje úmysl dovolatele přisvojit si předmětný automobil, přičemž znovu provede důkaz shora uvedenou smlouvou o výpůjčce ze dne 7. 3. 2006, kterou měl k dispozici již v předchozím řízení, ale náležitě se s ní nevypořádal. V této souvislosti se bude zvláště zabývat tím, zda osoba uvedená v této smlouvě pod jménem J. N. skutečně existuje, zda se zdržuje na uvedené adrese a zda má k dispozici předmětné vozidlo. Pokud bude tato osoba zjištěna, je třeba ji vyslechnout k uvedeným rozhodným skutečnostem jako svědka. V návaznosti na to a ve zmíněných souvislostech pak nalézací soud znovu posoudí, k čemu skutečně směřoval úmysl obviněného P. V., pokud jde o nakládání s předmětným automobilem.

Dále se nalézací soud zaměří na to, zda v dovolatelově případě vůbec existoval akt svěřeni, v čem konkrétně toto svěřeni spočívalo a kým bylo oprávněni užívat předmětné vozidlo a nakládat s ním obviněnému uděleno. V tomto ohledu soud bude vycházet z toho, že v jím zmiňovaných plných mocích, udělených obviněnému jeho matkou K. V. jako tehdejší jednatelkou společnosti K. G., s. r. o., dne 10. 10. 2005 a svědkem P. L. jako dalším jednatelem této společnosti dne 6. 2. 2006, není ani zmínka o svěřeni předmětného osobního automobilu do užívání obviněnému, pouze je tímto obviněný v zásadě zmocněn k nakládání s majetkem v rozsahu, jaký měl jednatel, který jej zmocňoval. V té souvislosti považuje Nejvyšší soud ještě za potřebné zdůraznit, že případná zpronevěra ve smyslu § 248 odst. 1, 2 tr. zák. by rozhodně nepřipadala v úvahu ve vztahu ke společnosti G. M. M., a. s., jež poskytla úvěr na zaplacení kupní ceny vozidla, které na základě uzavřené kupní smlouvy výše specifikované spolu s jeho převzetím přešlo do vlastnictví společnosti K. G., s. r. o. S ohledem na to, že vlastníkem předmětného vozidla byla v době jednání obviněného, jež je mu obžalobou kladeno za vinu, společnost K. G., s. r. o., mohl se obviněný při naplnění všech znaků zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. dopustit tohoto trestného činu jen ve vztahu k ní a nikoli ke společnosti úvěrové, tedy společnosti G. M. M., a. s. Také ke svěřeni předmětného automobilu mohlo dojít jen některým z jednatelů společnosti K. G., s. r. o., a proto je třeba jak K. V., tak i svědka P. L. vyslechnout jako svědky k tomuto úkonu a k dalšímu nakládání s tímto automobilem. Z těchto hledisek je třeba hodnotit i porušení Všeobecných obchodních podmínek smlouvy o úvěru společnosti G. M. M., a. s.

Následně se také soud prvního stupně náležitě vypořádá zejména z hlediska trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. s tím, zda vůbec, komu a v jaké výši vznikla škoda, neboť těmto otázkám oba soudy také dosud nevěnovaly náležitou pozornost. Z rozhodnutí soudů obou stupňů není totiž zřejmé, z čeho soudy vycházely při určení konkrétní výše škody. Nalézací soud ve skutkové větě výroku o vině svého rozsudku konstatoval, že společností G. M. M., a. s., se sídlem v

P., byl společností K. G., s. r. o., poskytnut úvěr ve výši 224 900 Kč, a přitom však je ve spise založeno odborné vyjádření ohledně hodnoty zakoupeného vozidla, které hovoří o částce v rozmezí 230 000 – 250 000 Kč, o níž však z hlediska způsobené škody se v odůvodnění svého rozsudku vůbec nezmiňuje, když pouze uvádí, že z hlediska znaků skutkové podstaty trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. „výše škody přesahuje částku 25 000 Kč, ale nedosahuje 500 000 Kč. Je tedy třeba, aby také konkrétní výši způsobené škody na základě provedení dokazování nalézací soud řádně na základě dokazování provedení v hlavním líčení objasnil, jednoznačně ji vyjádřil ve výroku o vině svého rozhodnutí a v jeho odůvodnění svůj postup při jejím stanovení náležitě popsal a vysvětlil s poukazem na konkrétní řádně zhodnocené důkazy, z nichž vycházel.

V neposlední řadě se nalézací soud soustředí také na jím vyslovenou kvalifikaci daného jednání obviněného zároveň i jako trestného činu poškozování věřitele podle § 256 odst. 2 písm. a) tr. zák., který měl být podle soudů rozhodujících ve věci spáchán s trestným činem zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. v jednočinném souběhu. Soud se v tomto směru zaměří na naplnění subjektivní stránky, a to s přihlédnutím k již shora podrobně rozvedeným závěrům Nejvyššího soudu.

Z hlediska nalézacím soudem v právní kvalifikaci jednání obviněného použitého jednočinného souběhu trestných činů zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. a poškozování věřitele podle § 256 odst. 2 písm. a) tr. zák., Nejvyšší soud připomíná, že z obecného hlediska jednočinný souběh těchto dvou trestných činů je možný, neboť i když obě tato ustanovení chrání majetková práva, objektem ustanovení § 248 tr. zák. je vlastnictví zpronevěřené věci (nově po novelizaci uvedeného ustanovení i obdobné právo k zpronevěřené jiné majetkové hodnotě), zatímco předmětem ochrany u trestného činu podle § 256 tr. zák. je právo věřitele na uspokojení pohledávky. Navíc je třeba přihlížet i k objektivní stránce obou uvedených trestných činů, které případné totožné jednání posuzují z různých hledisek, a proto je třeba takové jednání posoudit podle obou uvedených ustanovení, jejichž znaky jsou v něm dány, aby byla vystižena povaha jednání a konkrétní stupeň nebezpečnosti činu pro společnost (srov. č. 25/1964 Sb. rozh. tr.). Na druhé straně jednočinný souběh trestných činů zpronevěry podle § 248 tr. zák. a poškozování věřitele podle § 256 tr. zák. přichází v úvahu pouze v těch případech, kdy součástí zpronevěřujícího jednání je také snaha zmařit uspokojení věřitele ve shora uvedeném smyslu. Tedy jinými slovy řečeno, pokud pachatel v rámci úmyslného přisvojení si cizí věci a nakládání s ní současně jedná některým ze způsobů uvedených v § 256 odst. 2 písm. a) tr. zák. v úmyslu i jen částečně zmařit uspokojení věřitele jiné osoby, není jednočinný souběh těchto ustanovení vyloučen. Z tohoto hlediska bude třeba, aby Okresní soud v Šumperku doplnil dokazování v již shora naznačených směrech a poté se vypořádal se všemi relevantními skutečnostmi pro takové právní posouzení jednání obviněného.

Nejvyšší soud již jen připomíná, že podle § 265s odst. 1 tr. ř. je nalézací soud vázán shora uvedenými právními názory, které vyslovil v tomto rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

Vzhledem k tomu, co již bylo uvedeno shora, je nutno také zdůraznit, že při odůvodňování rozsudku je třeba postupovat důsledně v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 tr. ř., které stanoví, že v odůvodnění rozsudku soud stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. Podobně také z rozhodnutí odvolacího soudu musí být zřejmé, jak se v případě podání odvolání soud druhého stupně vypořádal s námitkami uplatněnými obviněným, popř. i dalšími odvolateli v odůvodnění odvolání a jaké závěry z toho vyvodil ve vztahu k napadeným výrokům rozsudku soudu prvního stupně. Těmto požadavkům obě rozhodnutí napadená dovoláním obviněného nevyhověla, a proto je třeba, aby rovněž z tohoto hlediska byla v dalším řízení zjednána náprava.

Podle § 265l odst. 4 tr. ř., vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud k dovolání výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě. Jak Nejvyšší soud zjistil ze spisu Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 2 T 85/2008, obviněný P. V. v současné době je ve výkonu trestu odnětí svobody a vykonává nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání třinácti měsíců, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 5. 8. 2008, sp. zn. 2 T 85/2008, jenž nastoupil dne 15. 10. 2008. Vzhledem k tomu, že obviněný vykonává trest odnětí svobody uložený v jiné trestní věci a nikoli trest odnětí svobody v trvání jednoho roku uložený mu shora uvedeným rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 2 T 159/2007, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 17. 7. 2008, sp. zn. 2 To 160/2008, nebyly splněny podmínky ustanovení § 265l odst. 4 tr. ř., a proto Nejvyšší soud nerozhodoval ve smyslu tohoto ustanovení o vazbě obviněného.